

Eugen SIMION
Despre Franța.
”Îndreptar pătimăș”
(III)

Abstract

Lui Cioran îi place și nu-i place lumea franceză, deplânge rigiditatea, raționalismul limbii franceze, dar o adoptă. Ce aflăm despre Franța: ”Că nu are filozofie, dar are stil, nu are un sentiment al sublimului, dar îi place să se vorbească despre el.” Franța este un punct important de reper în utopia lui neagră, pentru că Franța a avut întotdeauna ambiții universaliste și-a cultivat ideea că între cultura ei și universalitate este semnul egalității și al identității.

Cuvinte-cheie: Cioran, lumea franceză, filozofie, utopie

Cioran like and don't like the French World, he despites the rigidity and the rationalism of the French Language, but he adopt it. What we found about France: "It doesn't have any philosophy, but she got style, she doesn't have the feeling of the sublime, but she likes to talk about it". France is an important point of reference in his black utopia, because France has always have universal ambitions and cultivated the idea that between her culture and the universality is the sign of equality.

Mots-clés: Cioran, French world, philosophy, utopia

Colocviul tinerilor critici - ediția a VI-a
Literatura document
și literatura nonficțiunii

Abstract

Pe 24 martie 2012 a avut loc la București ediția a VI-a a Colocviului Național al Tinerilor Critici „G. Călinescu față cu noua critică literară”, eveniment organizat de Fundația Națională pentru Știință și Artă (FNSA) și de Muzeul Național al Literaturii Române din București (MNLR), cu sprijinul Asociației Scriitorilor București. În urma dezbaterilor de anul acesta – moderate, ca și la edițiile precedente, de acad. Eugen Simion – revista Caiete critice a adresat participanților la colocviu câteva întrebări.

Cuvinte-cheie: judecată de valoare, biografie, literatura nonficțiunii, literatura de ficțiune, mișcarea critică

Le 24 Mai 2012, on a organisé a Bucarest la VI-ème édition du Coloque National des Jeunes Critiques „G. Călinescu et la nouvelle critique littéraire”. En guise de conclusion, la revue Caiete critice a invité les participants à exprimer leur point de vue sur quelques questions concernant le contenu des débats.

Mots clés: jugement critique, biographie, littérature nonfictionnelle, littérature fictionnelle, le mouvement critique

Ion CĂLUGĂRU

Jurnal

Abstract

Cele 46 de caiete-jurnal împreună cu toate volumele antume ale lui Ion Călugru i-au fost date doamnei Cornelia Ștefănescu de graficiana Titina Căpitănescu-Călugăru, soția scriitorului, cu puțin timp înainte de a se stinge. Le însoțea cu rugămintea de a găsi o cale de a fi publicate, evitându-se astfel uitarea numelui soțului său. Cu seriozitatea bine-cunoscută a întocmirii unei ediții critice, doamna Cornelia Ștefănescu a început publicarea operei lui Ion Călugăru cu volumul de povestiri Căi lui Cibicioc. Dar, ulterior, vremurile au împiedicat-o pe doamna Cornelia Ștefănescu să-și ducă la capăt proiectele, editorii ne mai fiind interesați de cărțile necomerciale.

Despre Ion Călugăru s-a scris puțin în ultima perioadă. Publicul tânăr este la curent cu un singur titlu din opera acestuia – Copilăria unui netrebnic. Celelalte cărți sunt aproape uitate, însă este posibil ca jurnalul, dăruit mie cu multă încredere și generozitate de doamna Cornelia Ștefănescu în scopul de a-l publica, ar putea capta atenția celor interesați să reconstituie o perioadă de aproape trei decenii (1928-1956)

Ion Călugăru ținuse jurnal încă din 1928. O parte din caietele originale s-au pierdut, altele se află la Arhivele Naționale. Caietul pe care îl prezentăm aici, începe pe 31 mai 1949. De abia la 1 septembrie 1943 Călugăru s-a hotărât să țină un jurnal zilnic și, de aceea, a revenit asupra notațiilor făcute anterior cu scopul de a realiza un jurnal complet, probabil cu intenția de a-l publica, de a-și pune ordine în idei, în gânduri.

Primele notații asupra cărora intervine sunt din 1936. Relațiile scriitorului cu cei din jur par influențate de schimbările din viața politică, dar și de boala care evoluează treptat și care-l va determina să se izoleze sau să intre în conflict cu diverse persoane. În jurnal sunt notate impresii cu privire la viața cotidiană de familie, la încercările de a-și găsi locul în diferite redacții sau de a se impune pe piața editorială, la diferite compromisuri pe care trebuie să le facă din dorința de a se afla pe una din baricade fără să mai simtă că societatea își pierde cursul normalității.

Nu lipsesc din jurnal proiectele literare. În 1937 își propunea un program care i-ar fi putut asigura o prezență constantă în viața literară, însă Ion Călugăru este marcat de frustrări. Unele dintre acestea au apărut în primii ani de viață: era mezinul familiei și nu a fost luat în serios nici mai târziu când s-a simțit marginalizat. Poate acesta ar fi unul din motivele care l-au determinat să se orienteze spre ideologia de stânga care pătrunde în preocupările literare ale scriitorului astfel încât ajunge să facă documentări ample la Hunedoara pentru a scrie Oțel și pâine.

Jurnalul lui Ion Călugăru poate fi o surpriză pentru cititorul pasionat de acest tip de lectură, care are posibilitatea de a descoperi schimbările care au loc de-a lungul timpului și modul în care ele influențează destinul uman. (Gabriela Gîrmacea)*

Cuvinte-cheie: *Ion Călugăru, jurnal, creație, biografie, literatură*

The 46 notebooks that served as his diary, with all the books which appeared during Ion Calugaru's life, were given to Mrs. Cornelia Stefanescu from Titina Capitanescu-Calugaru, a talented graphic artist and also the writer's wife, shortly before her death. She asked for the documents to be published so that her husband's name won't be forgotten. Determined to publish his complete works, Cornelia Stefanescu began publishing Ion Calugaru's work with "Caii lui Cibicioc", a volume of novellas. However the times in which she lived hindered her from reaching her goals. The publishers were no longer interested in authors like Mihail Sebastian and Ion Calugaru. Little had been written about the latter author and the younger audience can only remember one of his works, "Copilaria unui netrebnic." The other books are forgotten, but the diary which has been given to me with so much generosity will be interesting to those who are trying to reconstitute the period between 1928-1956.

The first notebook begins on the 31st of May 1949. Ion Calugaru had kept a diary since 1928. Some of the original notebooks are lost, others are at the National Archives. From the 1st of September 1943 he decides to write in his diary daily and edited some of his previous entries in order to have a complete diary, most likely with the intention of publishing it and of organizing his thoughts. The first entries he edits are from 1936. His relationships are influenced by various changes in the political life of the time, but also from an illness which slowly develops, determining him to go into conflict with various persons and isolate himself. In the diary there are also various thoughts on his daily life, his attempts to seek employment at various newspapers and to impose himself in the editorial world, as well as various compromises he has to make in order to gain a better position in society.

His literary projects are also mentioned in the diary. In 1937 he had set out a new program which would have ensured his presence in the literary life of the time, but Ion Calugaru is haunted by various frustrations. Some of these appeared in the first years of his life: he was the youngest of the family and he had never been taken seriously back then, as well as when he was older, which made him feel like an outcast. Perhaps this is one of the reasons which determined him to preoccupy himself with various political parties, which affected his literary works; he did ample research in Hunedoara in order to write "Otel si paine."

Ion Calugaru's diary can be a real surprise to those who are interested in this type of literature which has the possibility to uncover the changes that took place in time and the manner in which they can influence a person's life.

Key words: *Ion Călugăru, diary, creating, biography, literature*

Doina COSMAN, Bogdan C.S. PÎRVU

Creativitate și psihopatologie

Noaptea Poeților

Abstract

Psihopatologia este identificata de literatură ca fiind mai frecventă în lumea scriitorilor/artiștilor decât în populația generală. O diagnosticare timpurie ar preveni, în multe cazuri, sfârșitul tragic. Alcoolismul, psihoza și tulburările bipolare pot fi închipuite ca îndiguiri ale energiei care, odată blocată, ar putea să se îndrepte spre o direcție benefică. Nu trebuie să ne surprindă că poeții și prozatorii au o mai mare probabilitate de risc decât populația generală și alte profesii creatoare, asta pentru că ei se bazează pe viziunea generală, iar ea solicită o trăire subiectivă, câtă vreme savantul are nevoie de stabilitate.

Cuvinte-cheie: Psihopatologie, literatură, scriitori, alcoolism, poeți, savanți

Psiho Pathology is identified by the Literature as being more frequent in the world of writers/artists than in the general population. An early diagnostic could prevent, in many cases, the tragic end. Alcoholism, psychosis and bipolar troubles could be imagined as dams who are blocking the energy who, already blocked, could flow to an benefic direction. It must not to surprise that the poets and novelists have an bigger probability of risk than the general population and other creative professions, that because they are basing on the general vision, or that is needing an personal experience, as in the case of the scientist, he needs stability.

Mots-clés: Psiho Pathology, literature, writers, alcoholism, poets, scientists

Caius Traian DRAGOMIR

Libertatea – o perspectivă dublă, istorică și epistemologică

Abstract

Filosofia lumii clasice nu a considerat în primul rând libertatea drept o necesară și inalienabilă aspirație umană. Această poziție, în definirea de sine a umanului, o dețineau adevărul, frumosul și binele. Libertatea revenea, asemenea unui produs al efortului realizat de spirit, spre atingerea și împlinirea acestor valori. În plan politic însă, așa cum rezultă din relatări istorice evenimentțiale, concrete, libertatea era motivația ultimă a popoarelor, indivizilor și statelor. Lumea modernă asociază ideea de libertate cu aceea de societate democratică, dar, în mare măsură, ajunge a le falsifica pe amândouă.

Cuvinte-cheie: libertate, adevăr, frumusețe, bine, democrație

The philosophy of the classical world did not consider, mainly, the freedom as the most necessary and irrefutable human aspiration. This position in the self appreciation of the human being was attributed by the truth, the beauty and the good. Freedom represented a result of the human effort toward such values culminating with the good. Politically, the freedom was considered – as the historians mentioned – the first value motivating the behaviour of people, individuals and states. The modern world associates the concepts of freedom and democracy, but very often, the meaning and the practice of these are falsified.

Keywords: freedom, truth, beauty, good, democracy

Ramona NEDEA

„Vocile” autorului și formele discursului literar în romanele lui Sorin Titel (I)

Résumé

Acest studiu analizează modalitățile discursive ca un semn de modernitate al romanelor lui Sorin Titel. Modalitățile discursive discutate sunt simptomatice pentru intrarea literaturii române într-o nouă etapă, care readuce creativitatea din perioada interbelică, fiind și inovatoare, în același timp. Acestea sunt tehnici, cum ar fi: proliferarea narativă, trecerea de la un moment la altul, amestec de voci, contrapunct, paralelism, lipsa de intrigă și personaje principale ca un semn textului de modernitate. În romanele lui Titel, polifonia de voci prezintă un narator în pozițiile cele mai neașteptate, de la naratorul omnipotent la naratorul ce încercă să deschidă un dialog vorbind la persoana a doua sau de intervenție directă. Uneori, acesta devine un martor narator-comentator, alteori, un comentator-moralist, în timp ce în alte circumstanțe, se comportă ca un judecător al evenimentelor din roman. Interesul în tehnicile contemporane noi, inovatoare a permis autorului să evite capcanele micului realism pentru a contribui decisiv la modernizarea prozei românești de ficțiune din a doua jumătate a secolului al XX-lea.

Cuvinte-cheie: polifonie, narator, personaj, comentator-martor, comentator-moralist, proliferare de povestiri, voci amestecate

Ce texte analyse les modalités discursives en tant que signe de la modernité des romans de Sorin Titel. Les modalités discursives abordées sont symptomatiques de l'entrée de la littérature roumaine dans une nouvelle étape, qui renoue avec la création de l'entre-deux-guerres, tout en innovant en même temps. Elles relèvent de techniques telles que : la prolifération de la narration, le passage d'un temps à l'autre, le mélange des voix, le contrepoint, le parallélisme, l'absence de l'intrigue et des personnages principaux en tant que signe de la modernité du texte. Dans les romans de Titel, la polyphonie des voix exhibe un narrateur dans des postures des plus inattendues, du narrateur omnipotent à un narrateur tenté d'ouvrir le dialogue par la prise de parole à la deuxième personne ou par l'intervention directe, libre. Parfois, ce narrateur devient un commentateur-témoin, d'autres fois, un commentateur-moraliste, alors que dans

d'autres circonstances il apparaît en tant juge des événements du roman. L'intérêt pour les techniques novatrices du roman contemporain a permis à l'auteur d'éviter l'écueil du petit réalisme et de contribuer de manière décisive à la modernisation de la prose romanesque roumaine de la seconde moitié du vingtième siècle.

Mots clé: polyphonie, narrateur, personnage, commentateur-témoin, commentateur-moraliste, prolifération de la narration, mélange des voix

Corina CHELARU

Personajul definit prin exterioritate

Abstract

Romanul "Cartea nunții" al lui George Călinescu trebuie privit ca expresia unei vocații teatrale, a unei plăceri de a experimenta în permanență noi chipuri, noi identități, noi "măști". Ceea ce este absolut nou și original în operă este puterea fascinantă a costumului și decorului. Paradoxul acestei opere este că este accesibilă oricui la nivelul epic, dar savuroasă se dovedește a fi doar celor ce depășesc acest nivel și sondează mai adânc intențiile artistice ale autorului.

Cuvinte-cheie: Cartea nunții, George Călinescu, vocație teatrală, costum, decor, paradox

The novel "The Wedding Book" of George Calinescu must to be seen as the expression of an theatrical vocation, and a pleasure of experimenting all the time new facese, new identities, new "masks". What is absolutely new and original in the work is the fascinating power of the costumes and sets. The paradox of this work is that she is accessible to everybody at the epic level, but she became tasty only to the ones who are capable to pass over that level and are digging deeper in the artistic intentions of the Author.

Keywords: The Wedding Book, George Calinescu, theatrical vocation, costume, set, paradox

Dorin-Mircea DOBRA

Români la originile Europei Unite

Abstract

Perioada interbelică se evidențiază la nivel european prin câteva proiecte conturate de unificare continentală, în principal ca răspuns la războiul mondial, prin inițiatori precum Kalergi, Briand sau Tardieu. În zona central și est europeană aceste idei reverberază și își găsesc răspuns în inițiative ca Mica Înțelegere sau Înțelegerea Balcanică. România joacă rol catalizator în toate aceste inițiative, și mai mult,

propune prin voci ca ale miniștrilor Maniu, Madgearu sau Mironescu proiecte de unificare continentală ce-și găsesc loc în dezbaterile europene a vremii

Cuvinte-cheie: cooperare, unificare europeană, Titulescu, Madgearu, Maniu, viitorul european comun

The Interbelic period is particular at the European Level by some projects of Continental unification, in principal, as an answer to the World War, by some initiators as Kalergi, Briand or Tardieu. In the Central and East European Zone those Ideas are vibrating and got their answer in initiatives as The Little Understanding, or The Balkanic Understanding. Romania plays the catalisator in all those plans and more, she proposes by the vices of statesman as Maniu, Madgearu or Mironescu projects of continental unification, who are present in the debates of that time.

Key words: cooperation, European unification, Titulescu, Madgearu, Maniu, common European future